

Kristi förklarings dag

Predikan på distans 2021-07-18.

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön: Käre himmelske Fader! Vi tackar dig att du på det heliga berget visade Jesu gudomliga härlighet. Hjälp oss genom din helige Ande att vi fast tror och bekänner oss till det budskap som har burits fram av profeterna och apostlarna och som vi nu får lyssna på i bibelordet. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. *Amen.*

Predikotext. Matt. 17:1-8

Vid den tiden tog Jesus med sig Petrus, Jakob och hans bror Johannes och förde dem upp på ett högt berg där de var ensamma. 2 Då förvandlades han inför dem: hans ansikte lyste som solen, och hans kläder blev vita som ljuset. 3 Och Mose och Elia visade sig för dem och samtalande med honom.

4 Petrus sade till Jesus: "Herre, det är gott för oss att vara här. Om du vill ska jag göra tre hyddor här: en åt dig, en åt Mose och en åt Elia." 5 Medan han ännu talade kom ett lysande moln och sänkte sig över dem. Och en röst ur molnet sade: "Han är min älskade Son. I honom har jag min glädje. Lyssna till honom!" 6 När lärjungarna hörde det, föll de skräckslagna ner på sina ansikten. 7 Men Jesus gick fram och rörde vid dem och sade: "Res er upp och var inte rädda!" 8 Och när de lyfte blicken, såg de ingen annan än Jesus.

Texten idag handlar om Kristi förklaring. Ordet "förklaring" syftar på att Jesus blev förhärligad så att hans "ansikte lyste som solen och hans kläder blev vita som ljuset". Det står att Gud är ljus och att han bor i ett ljus dit ingen kan komma. Paulus skriver:

Han är kungarnas Kung och herrarnas Herre, han som ensam är odödlig och bor i ett ljus dit ingen kan komma och som ingen människa har sett eller kan se. Honom tillhör ära och evig makt! Amen (1 Tim. 6:15f).

Jesus är sann Gud och ett med Fadern. Därför har Jesus också del i det eviga, gudomliga ljuset. Han sade ju också: "Jag är världens ljus" (Joh. 8:12). Inget mörker, ingen synd finns i honom. När han blev människa var han fortfarande Gud. Han var Guds eviga ord, Messias, Kristus, som kom hit till jorden och antog mänsklig gestalt. Så blev Gud människa som det står: *Och Ordet blev kött och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet, den härlighet som den Enfödde har från Fadern. Och han var full av nåd och sanning (Joh. 1:14).*

Som sann Gud och sann människa kunde vi vänta oss att Jesu gudomliga härlighet skulle stråla fram i hans ansikte hela tiden. Han kunde ha legat i krubban med en lysande, gudomlig härlighet och han kunde ha levt och verkat med denna lysande gestalt, som han visar på förklaringsberget. Men han valde att inte göra det. Han valde fattigdom och förakt och till sist döden på korset. Så frågan är: Varför trädde inte Jesus omedelbart fram som den förhärligade Frälsaren? Svaret finner vi i Filipperbrevet. Paulus skriver:

Han var till i Guds gestalt men räknade inte jämlikheten med Gud som segerbyte, utan utgav sig själv och tog en tjänares gestalt och blev människan lik. När han till det yttre hade blivit som en människa, ödmjukade han sig och blev lydig ända till döden – döden på korset (Fil. 2:6-8).

Detta är Kristi utblottelse eller förnedring. Vi skall låta predikan handla om dessa två delar.

1. Kristi utblottelse.
2. Kristi upphöjelse

1. Kristi utblottelse.

För vår skull framträdde Jesus fattig och förnedrad. Jesaja skriver:

Som en späd planta sköt han upp inför honom, som ett rotskott ur torr jord. Han hade varken skönhet eller majestät när vi såg honom, inget utseende som vi drogs till. Han var föraktad och övergiven av människor; en smärtornas man och förtrogen med lidande. Han var som en som man skyler ansiktet för, så föraktad att vi inte respekterade honom (Jes. 53:2f).

Somliga menar att Jesus i sin förnedring också utblottade sig på sin gudom. De menar att Jesus som människa inte var helt och fullt Gud. Han var då inte bara fattig utan också syndig och kunde ta miste. Denna felaktiga lära om utblottelsen blev vanlig redan på 1800-talet och även senare konservativa teologer som den store väckelseförkunnaren *Ole Hallesby* (1879-1961) omfattade den tyvärr. Så kunde dessa teologer förklara sin uppfattning att det fanns fel i Bibeln. De menade att när Jesus gick på jorden visste han inte allt och att vi därför inte kan lita på att Guds ord är sant i allt, särskilt i fråga om historiska och naturvetenskapliga saker. Så lärde Hallesby och många med honom. Kristi utblottelse innebar - menade man - att Jesus var en människa med fel och brister som vi.

Mot detta måste man fråga sig: Hur kan vi i så fall veta att Jesu inte tog miste även i fråga om frälsningen? Om han inte var helt och fullt Gud - hur kunde han då säkert frälsa oss från synden, döden och djävulen? Så är den felaktiga läran om Kristi utblottelse en förskräcklig och farlig villolära. Den strider mot Bibelns klara utsagor om Jesus. När Jesus själv sade: *"Jag är världens ljus"* så tror vi att han verkligen var och är världens sanna ljus. Jesus sade också till fariséerna: *"Jag och Fadern är ett"* (Joh. 10:30). Judarna förstod att Jesus verkligen gjorde anspråk på att vara Gud. De tog upp stenar för att stena honom (v. 31) och de sade: *Du gör dig själv till Gud, du som är en människa* (v. 33).

Hela kristendomen bygger på detta faktum att Gud har blivit en syndfri människa. Om han hade varit en människa med synd och brist som vi, hade frälsningen varit omöjlig. Därför är den bibelkritiska teologin så farlig. Den förstör läran om att Jesus Kristus verkligen är sann Gud och ett med Fadern och Den Helige Ande. Men Skriften lär klart och tydligt att Jesus både var och är sann Gud. Därför skulle vi inte så mycket förundra oss över att Jesu ansikte lyste som solen på förklaringsberget. Vi skulle i stället förundra oss över att han som var Gud varje dag levde så fattigt och enkelt utan all härlighet och ära. Det var också detta judarna stötte sig på när Jesus framträdde. De hade tänkt sig Messias som en mäktig konung som med sin stora makt kunde leda folket och kasta av det romerska oket. Därför kunde de inte acceptera en Messias som kom i fattigdom och enkelhet, i lidande och död.

Även idag är detta en stor anstöt. Den kristna kyrkan framträder i stor enkelhet med några personer här och några där som samlas kring ordet om den lidande, korsfäste Kristus som tog på sig alla våra synder. Inte kan väl en sådan kyrka komma med Gud som ledare? Om man skall tro på Kristus och kristendomen måste det väl vara en rörelse som samlar miljontals människor med stora under och väldig makt!? Det måste vara en kristendom som radikalt förändrar hela samhället, menar man. Om Gud skulle visa sig sådan idag - ja då säger man att man kunde tro på honom. Men människor som bara håller fast vid vad som står i en bok som skrevs för tvåtusen år sedan och ännu längre tillbaka och som innehåller märkliga utsagor om profeter och apostlar och en predikan om Jesu som en fattig och utblottad frälsare som sägs ha uppstått igen - nej, det låter för fantastiskt för moderna öron.

2. Kristi upphöjelse

Som vi sett avstod Jesus i regel från att använda sin stora härlighet när han verkade på jorden fram till sin död. Men vid några tillfällen lyste hans gudomliga härlighet fram. Det skedde t.ex. när Jesus döptes. Då öppnades himlen och Guds Ande sänkte sig ner över Jesus i en duvas gestalt och Guds röst sade: *"Han är min älskade Son. I honom har jag min glädje."* (Matt. 3:17). Andra tillfällen var när Jesus gjorde under, gick på vattnet, mättade 5000 män förutom kvinnor och barn, botade sjuka och uppväckte döda. Detta visade att den fattige, enkle mannen samtidigt hade en väldig, gudomlig makt. Ett sådant tillfälle var det också som vår text berättar om. Jesus gick upp på förklaringsberget med endast Petrus, Jakob och Johannes. Dessa apostlar skulle här få en särskild uppenbarelse av Jesu härlighet. Jesus ville att detta stora under skulle ske i avskildhet. Så fick de tre ledande apostlarna vara med om något de aldrig glömde. Petrus skriver långt senare:

Det var inga utstuderade myter vi följde när vi förkunnade vår Herre Jesu Kristi makt och hans ankomst för er, utan vi var ögonvittnen till hans majestät. Han fick ära och härlighet från Gud Fadern när rösten kom till honom från den majestätiska Härligheten: "Han är min Son, min Älskade. I honom har jag min glädje." Den rösten hörde vi själva från himlen när vi var med honom på det heliga berget.

Så mycket fastare står nu det profetiska ordet för oss, och ni gör rätt i att hålla er till det som till ett ljus som lyser på en dyster plats tills dagen gryr och morgonstjärnan går upp i era hjärtan. Framför allt ska ni veta att ingen profetia i Skriften har kommit till genom egen tolkning. Ingen profetia har burits fram genom någon människas vilja, utan ledda av den helige Ande har människor talat vad de fått från Gud. (2 Petr. 1:16-21).

Det som i vår text är särskilt anmärkningsvärt är både att Jesu utseende förvandlades och att Mose och Elia visade sig för de tre apostlarna. Gud gjorde här ett särskilt under och lät de stora profeterna Mose och Elia komma från sin himmel till jorden för att samtala med Jesus. De var representanter för lagen och profeterna, ja, för hela GT. Denna uppenbarelse visar att de trogna profeterna lever och är saliga och att deras vittnesbörd om Kristus är sant. Genom att låta dessa båda komma och visa sig för apostlarna bekräftar Jesus att Gamla testamentet och alla profeternas ord är sanna. **Mose** hade sagt: *"En profet lik mig ska Herren er Gud låta uppstå åt er, bland era bröder. Honom ska ni lyssna till i allt vad han säger er. Men var och en som inte lyssnar till den profeten ska utrotas ur folket."* (Apg 3:22, 5 Mos. 18:15, 18). Petrus själv predikade dessa ord av Mose för folket efter Kristi uppståndelse och efter pingsten när en lam man hade blivit botad i templet. **Elia** hade ensam predikat mot Baalsprofeterna och ståndaktigt hållit fast vid Guds ord. Så blev han också genom ett särskilt under upptagen till himmelen i en vagn med hästar och eld. (1 Kung. 18, 2 Kung. 2). Detta hade de tre apostlarna säkert läst om många gånger ända sedan de var barn. Nu fick de själva se Elia och Mose som samtalande med Jesus.

Inför detta märkliga kyrkomöte blev de tre apostlarna som förvirrade. Vad skulle de göra? Petrus som alltid var handlingskraftig vände sig till Jesus med ett förslag: *"Herre, det är gott för oss att vara här. Om du vill ska jag göra tre hyddor här: en åt dig, en åt Mose och en åt Elia."* Vi kan tycka att detta var ett tokigt förslag. Men hur skulle vi själva ha gjort i en sådan situation? Petrus gjorde ju det rätta som vände sig till Jesus. Så skall också vi i alla möjliga situationer vända oss till honom med våra tankar och böner! Men även om apostlarnas och även våra tankar ofta är konstiga så svarar Jesus på alla böner. Antingen får vi det vi ber om, eller något som är bättre. I det här fallet säger Jesus ingenting, men bönesvaret blir omedelbart någonting ännu större och mera underbart. Gud själv talar från himmelen.

Vi kan också se texten här som ett tecken på att vi människor inte själva kan göra någonting för vår salighet. Petrus förslag att bygga hyddor åt Mose, Elia och Jesus räcker

inte. Istället gör Gud ensam allt genom sitt ord. Hans röst från himlen förskräcker vår synd genom lagens intensiva ljus som uppenbarar allt. Men sedan tröstar Gud oss genom evangeliet om sin Son. Jesus tröstar och förlåter oss alla våra synder.

Det största i vår text är Faderns röst från himlen som mäktigt ljuder: *"Han är min älskade Son. I honom har jag min glädje. Lyssna till honom!"* Gud själv visar att Jesus är hans älskade Son. Många gånger tänker vi: Om jag bara fick höra Guds röst tala direkt till mig! Då skulle jag kunna tro. Men Guds röst visar här att det är Jesus vi skall lyssna på. Hans röst är Guds röst. *Lyssna till honom!* Så kan vi vara säkra på att när vi lyssnar på Jesu ord och läser i Skriften om vad han har gjort och lärt, så lyssnar vi på Gud själv. Vi behöver därför inga fler under. Istället för att vänta på nya budskap från himmelen skall vi hålla fast vid och lyssna på Bibelns eget budskap!

När apostlarna hörde Guds starka röst blev de förskräckta och föll till maken på sina ansikten. Att höra Gud själv tala från himlen är förskräckande. Ingen människa kan stå ut med att direkt höra och se Gud Fader. Gud är helig och förskräcklig att möta direkt för oss syndare. Vi kan inte stå ut med det. Men då kommer Jesus och tröstar oss. I vår text står det:

Men Jesus gick fram och rörde vid dem och sade: "Res er upp och var inte rädda!" Och när de lyfte blicken, såg de ingen annan än Jesus (v. 7-8).

Detta är evangeliets tröst. Inför Faderns röst bävade apostlarna och föll ner till marken. Så måste också vi bäva när vi tänker på alla våra svåra synder. Ingen av oss kan då bestå inför Gud. Men Kristi förnedring innebar att han bar alla våra synder i sin kropp. Jesajas ord om honom som var fattig fortsätter:

Han blev genomborrad för våra brott, slagen för våra synder. Straffet blev lagt på honom för att vi skulle få frid, och genom hans sår är vi helade (Jes. 53:5).

Vi behöver inte längre vara rädda för Guds straff och vrede över synden. Jesus sade: *"Res er upp och var inte rädda!"* Så säger han också idag till varje syndare som bävar inför Guds stränga dom och lag. Vi skall då förstå den rätta innebörden av Jesu utblottelse och upphöjelse. När Jesus i sin utblottelse och död fullkomligt hade försonat hela världens synd uppstod han från de döda. Därmed förklarade Fadern att försoningsverket var fullbordat. Jesus förhärligades och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull. *"Han utlämnades för våra synders skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull" (Rom. 4:25).* Efter sin himmelfärd har Jesus för alltid återtagit det fulla bruket av sina gudomliga egenskaper. Han hade dem alltid under sitt jordeliv, men visade dem inte alltid. Nu sitter han på Faderns högra sida och visar sin gudomliga härlighet. Paulus skriver om detta:

Därför har Gud också upphöjt honom över allting och gett honom namnet över alla namn, för att i Jesu namn alla knän ska böjas, i himlen och på jorden och under jorden, och alla tungor bekänna att Jesus Kristus är Herren, Gud Fadern till ära. (Fil. 2:9-11).

Så vill dagens evangelium om Kristi förklaring skänka oss det glada budskapet om att Jesus Kristus är HERREN själv. När vi flyr till honom behöver vi inte vara rädda. Han ensam är vår Herre och Förlossare idag och alla dagar intill tidens ände.

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans Helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålmod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. *Amen.*